

- Špryňar P. & Kubát K. (2004): *Eragrostis albensis* a *E. pectinacea*, dva nové cizí druhy trav pro květenu České republiky (Poaceae). – Zprávy Čes. Bot. Společ. 39: 1–24.
- Šumberová K. (2005): Co víme o vegetaci tříd Isoëto-Nanojuncetea a Bidentetea v České republice? – Zprávy Čes. Bot. Společ. 40: 195–220.
- Tlusták V. (1972): Xerothermní travinná společenstva lesostepního obvodu Bílých Karpat. – Ms. [Dipl. pr.; depon. in: Knih. Přírod. fak. UJEP Brno]
- Tlusták V. (1975): Syntaxonomický přehled travinných společenstev Bílých Karpat. – Preslia 47: 129–144.
- Walters S. M. & Webb D. A. (1972): *Veronica* L. – In: Tutin T. G. & al. [eds], *Flora Europaea*, 3: 242–251, Cambridge Univ. Press, Cambridge.
- Zázvorka J. (1997): *Orobanchaceae* Vent. Zárázovitě. – In: Goliašová K. [ed.], *Flóra Slovenska*, V/2: 460–529, Veda, Bratislava.
- Zázvorka J. (2000): *Orobanchaceae* Vent. – zárázovitě. – In: Slavík B. [ed.], *Květena České republiky*, 6: 477–513, Academia, Praha.
- Zelený V. (1992): *Brassica* L. – brukev. – In: Hejný S. & Slavík B. [eds], *Květena České republiky*, 3: 205–218, Academia, Praha.

Došlo dne 25. 6. 2006

ZPRÁVY O LITERATUŘE / BOOK REVIEWS

Jan W. Jongepier & Ivana Jongepierová

Komentovaný seznam cévnatých rostlin Bílých Karpat

Ed. ČSOP Veselí nad Moravou, 110 p., 2006, ISBN 80-903444-2-9

Jan W. Jongepier & Vilém Pechanec

Atlas rozšíření cévnatých rostlin CHKO Bílé Karpaty

Ed. ČSOP Veselí nad Moravou, 208 p., 2006, ISBN 80-903444-1-0

Dva na první pohled útlé sešitky v sobě skrývají výsledek projektu VaV s předlouhým „úřednickým“ názvem „Analýza biodiversity v CHKO Bílé Karpaty jako podklad pro stanovení nové zonace a vhodného managementu cenných území“, financovaného v letech 2004–2006 MŽP. Při čtení názvového pytydepe vytane čtenáři na mysli „kolosální dílo Květena okresu jindřichohradeckého se zvláštním zřetelem k okolí Kardašovy Řečice“ (pro nejmladší, možná nechápající generaci: vašemu vzdělání ještě chybí botanický film Adéla ještě nevečeřela ...). Zanechme úředníky – tituly sešitků jasně říkají o co jde a za co byly utráceny peníze daňových poplatníků.

A řekněme rovnou, že byly investovány dobře. Komentovaný seznam „komentuje“ 1434 druhů, které jsou (nebo jednoznačně byly) součástí původní či člověkem zavlečené flóry Bílých Karpat; omyly či pěstované druhy jsou uvedeny, ale bez čísel, takže s nimi ve fyto geografických srovnáních nemusíme počítat. Ptejme se – je to hodně nebo málo: klíč ke květeně se sice šalamounsky vyhnul číslování druhů, v tiráži však uvádí „více než 3000 druhů“; vzhledem k tomu, že klíč v tomto čísle zahrnuje i značný počet druhů pěstovaných, je odpověď na naši otázku nasnadě – ztraceně hodně. Síťový atlas zobrazuje historický a samozřejmě zejména současný výskyt druhů v políčkách tvořených 1/16 plochy čtverců střeoevropského síťového mapování. Map je 1442 a jejich podkladem je databáze obsahující „pouhých“ 471 500 údajů; někdo je do té databáze musel nastrkat – uff. Atlas jasně odděluje období před rokem 1990 a po něm. Tou

dobou totiž přišel na Moravu Holanďan Jan W. Jongepier, rozhlédl se a zamiloval si (také) Bílé Karpaty; od té doby si pomalu, ale jistě plní svůj sen o Květeně Bílých Karpat. Dílna Jongepierů vydala již Historickou květenu Bílých Karpat, v níž oživila nádheru a bohatství bělokarpatských druhů za časů geniálního znalce květeny Stanislava Staňka a současnými dvěma publikacemi se k opravdové Květeně, opentlené fotografiemi z dálky i z blízka, velmi přiblížila. Cítím ji ve vzduchu.

Necítím se kompetentní psát recenzi, spíše sloupek, dovolující snad odbíhání od tématu i osobní vklad. Byl jsem jedním z účastníků dvouleté mapovací floristické „mašinerie“ a dělali jsme to se ženou strašně rádi. Kdy jindy si může člověk „profesionál“ dovolit jen tak kráčet krajinou a zkoumat všechny kytky kolem, občas vytahovat jména ze zasuté paměti a často sedět s klíčem a s Jongepierovými „Zpravodaji“ na mezi – pravda, jen o dovolené. Pro nezasvěcené: Zpravodajů Honzy Jongepiera, jimiž nás mailem zásoboval, bylo tuším 14, a byly nabité informacemi o tom, jak co určovat, co kdo kde našel, co je naopak nesmysl... Dýchala z nich pečlivost a akurátnost téměř 19. století, kdy vše bylo důležité a nic globální; jako ostatně z celého hlavního autora, narozeného v zemi vlámské, dnes však bezesporu nejlepšího znalce květeny bělokarpatské.

Sluší se připomenout, že celá dvojpublikace je vlastně „byproduct“: Jan W. Jongepier je svého řemesla středoškolský profesor angličtiny na plný úvazek a i oba další autoři jsou v ochraně přírody placeni převážně za něco zcela jiného. Inu, co s láskou člověk dělá, dvakrát dobře dělá. A i když obsah samozřejmě vždycky předchází formu, i ta si zaslouží zmínku: z každého výčtu či atlasu za chvíli přecházejí oči – oživení vakátů „herbářovými položkami“ jakož i svěží obálky jsou příjemné; grafika je samoobslužná – podílel se na ní další z dílny Jongepierů junior David.

Kdož máte rádi Bílé Karpaty, i ti kteří se zabýváte floristikou v krajích odlehlých, vřele vám opatření zmiňované publikace doporučuji. I když, abych se přiznal, sám nevím jak, publikace ochrany přírody se ke čtenářům dostávají obvykle cestami trnitými. Ale napišete-li na jwjo@quick.cz, jistě se vám dostane odpovědi.

Lubomír D. H r o u d a